

ОБЩА ДЕКЛАРАЦИЯ

против

проекта на ЗАКОН ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО И КАНАЛИЗАЦИЯТА

Във връзка с проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията /ЗВиК/, публикуван за обществени консултации на 26.10.2020 г. на Портала за обществени консултации и предвид неприемането на отрицателното становище на Националното сдружение на общините в Република България по предварителния проект на ЗВиК, законопроектът да не бъде внасян в Министерски съвет, съответно в Народното събрание, във вида, в който е публикуван, по отношение задължителното окрупняване на обособените територии и с оглед на това, категорично възразяваме срещу предложените в проекта на ЗВиК, промени в подхода на управление на ВиК системите – задължително окрупняване на обособените територии, автоматично прекратяване на сключените договори от кметовете на общини с местните ВиК оператори, задължително предоставяне на общинските ВиК съоръжения на новата Асоциация по ВиК и отнемане на общинските съвети с общински ВиК дружества правомощията на Асоциации по ВиК.

Предложеният законопроект въвежда редица значителни промени за малките ВиК оператори, в частност на тези, намиращи се на територията на общините Берковица, Брацигово, Кресна, Петрич, Сапарева баня и Троян, които ще доведат до необратими негативни последици – значително поскъпване на разходите за предоставяне на гражданите на общината на ВиК услуги, неминуемо съкращаване на персонал или ликвидиране на местното ВиК дружество, както и съществени финансови загуби за общините.

Законопроектът предвижда в границата на една обособена територия /на територията на 28 обособени територии, съвпадащи с административните области в страната/ само един ВиК оператор да може да осъществява дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска и/или публична държавна собственост, и предоставяне на ВиК услуги с ВиК инфраструктура, публична общинска и/или публична държавна собственост.

Цитираното предложение не предполага получаване на съгласие от съответната община, а директно поставя същата, както и нейните жители, в ситуация, в която нямат право на избор кой ВиК оператор да осъществява дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска собственост, и предоставяне на ВиК услуги с ВиК инфраструктура, публична общинска собственост на територията на дадена община.

С предложения законопроект се нарушават разпоредби на действащото европейско и национално законодателство, както и основни демократични принципи, в това число на чл. 3 от Европейската харта за местно самоуправление от 15.10.1985 г., чл. 17 и чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 17, ал. 1, т. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Не са налице мотиви, нито правно основание какво налага това задължително окрупняване на обособените територии. Няма нормативен текст, нито в българското,

нито в европейското право, който да задължава общините да се присъединяват към една Асоциация по ВиК на територията на една област, както и липса нормативен текст, съгласно който ВиК операторите следва да се консолидират.

В подкрепа на горните твърдения са Окончателен доклад от проучване за ВиК услугите в избрани страни-членки от края на 2015 г., предназначен за Европейската комисия /FINAL REPORT STUDY ON WATER SERVICES IN SELECTED MEMBER STATES: http://publications.europa.eu/resource/cellar/a9bdad4a-97f5-11e5-983e-01aa75ed71a1.0001.01/DOC_1/ и Доклад за управлението на ВиК услугите в Европа на Европейската федерация на националните асоциации по ВиК услуги от 2018 г. /EurEau - The governance of water services in Europe - <http://www.eureau.org/resources/publications/150-report-on-the-governance-of-water-services-in-europe/file/>, които показват, че всяка държава-членка е избрала свой подход в управлението на ВиК сектора, като преобладават услугите, които на местно ниво се предоставят от общински и/или частни компании.

С приемане на законопроекта, засегнатите общини автоматично ще се задължат да прекратят сключените с общинските ВиК дружества договори и да предоставят общинските ВиК съоръжения на новата Асоциация по ВиК, която от своя страна ще ги предостави на избрания ВиК оператор, което е **в нарушение на чл. 140 от Конституцията на Република България, съгласно който общината има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност.**

Макар и малки, дружествата на общините Берковица, Брацигово, Петрич, Сапарева баня и Троян изпълняват същите по обем задачи и отговарят на нормативните изисквания за бранша.

Близкият контакт с потребителите, както и непрекъснатият близък контрол от страна на общинското ръководство спомагат за бърза реакция и отработване на проблемите и възникналите аварии.

Местните ВиК дружества на засегнатите общини отговарят на всички изисквания за оператор по сега действащия закон – регистрирано са като дружества, предоставящо ВиК услуги, имат учредена Обособена територия, имат изготвен самостоятелен регионален генерален план, имат одобрен бизнес план за последния регулаторен период, имат сключен Договор за ВиК оператор със съответната община.

Предварителният и неокончателен анализ показва, че **средната цена на водата на местните ВиК дружества с приемане на законопроекта ще се повиши с повече от 50%**, което би натоварило несправедливо и непоносимо жителите на представляваните от нас общини.

Органите на местното самоуправление са една от главните основи на всяко демократично устройство и правото на гражданите да участват в управлението на обществените дела е един от демократичните принципи, възприети от всички държави – членки на Съвета на Европа.

Предвид горното, **считаме, че сме в правото си и имаме реалната възможност като местна общност да регулираме и да управляваме в рамките на закона, на наша отговорност и в интерес на местното ни население, съществена част от обществените дела**, включително и да решаваме самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на общините в сферата на общинското имущество.

Вярваме, че съобразно предоставената ни от правото на Република България и Европейския съюз компетентност имаме право на избор сами да определим ВиК оператора, който ще управлява по-добре собствените ни активи и ще предоставя по-качествена услуга на гражданите и в този смисъл сме против ликвидирането на местните ВиК дружества от страна на държавата, което ще настъпи с приемане на законопроекта.

Желанието на Общините Берковица, Брацигово, Кресна, Сапарева баня и Троян е да продължим да съществуваме като самостоятелни обособени територии на съответните общини и дружествата – оператори на ВиК системите в нея, за доброто на същите тези общини и за опазването на местно ни водно богатство.

Приоритет за общините е да се направи всичко възможно мнението и желанието на местното население да се зачетат като важни и значими за управляващите при вземането на решения, касаещи пряко хората и местния природен ресурс.

С оглед значимостта на поставения проблем и огромното му значение за жителите на общината, Ви информирам, че **населението на общините Берковица, Брацигово, Кресна, Сапарева баня и Троян е в готовност за организиране на граждански инициативи по реда на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление** по въпроса за запазване на общинските ВиК дружества.

Обявяваме категорично готовността си за защита на интересите на местното население с всички позволени от закона средства.

Готови сме да организираме масови протестни действия за блокиране на важни пътни артерии, докато исканията ни за продължаване на самостоятелното съществуване на местните ВиК дружества като ВиК оператори не бъдат взети под внимание и законопроекът не претърпи нужните корекции преди внасянето му за гласуване в Народното събрание на Република България.

13.11.2020 г.

Общини, подкрепящи настоящата декларация:

1. **Община Берковица**
2. **Община Брацигово**
3. **Община Кресна**
4. **Община Петрич**
5. **Община Сапарева баня**
6. **Община Троян**